

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA,**annettu 23 päivänä lokakuuta 2012,****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2010**

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2010,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2010 sekä viranomaisen vastaukset ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon neuvoston 21. helmikuuta 2012 antaman suosituksen (06083/2012 – C7-0051/2012),
- ottaa huomioon vastuuvapauden myöntämistä varainhoitovuodelta 2010 koskevan päätöksen lykkäämisestä 10. toukokuuta 2012 tekemänsä päätöksen ⁽²⁾, sen liitteenä olevan päätöslauselman sekä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnanjohtajan vastaukset,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽³⁾ ja erityisesti sen 185 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 ⁽⁴⁾ ja erityisesti sen 44 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽⁵⁾ 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 19. marraskuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 ja erityisesti sen 94 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission kesäkuussa 2012 hyväksymän yhteisen julkilausuman hajautetuista erillisvirastoista ja sen liitteenä olevan yhteisen lähestymistavan, jotka perustuvat hajautettuja erillisvirastoja käsittelevän, maaliskuussa 2009 perustetun toimielinten välisen työryhmän työhön, sekä erityisesti yhteisen lähestymistavan hallintoa, toimintaa, suunnittelua, vastuuvollisuutta ja avoimuutta koskevat osiot,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 77 artiklan ja liitteen VI,
- ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan toisen mietinnön sekä ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan lausunnon (A7-0299/2012),

⁽¹⁾ EUVL C 366, 15.12.2011, s. 106.⁽²⁾ EUVL L 286, 17.10.2012, s. 367.⁽³⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.⁽⁴⁾ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.⁽⁵⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72.

- A. ottaa huomioon, että parlamentti lykkäsi 10. toukokuuta 2012 päätöstään vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle ja sen tilien päättämisestä varainhoitovuodelta 2010;
- B. ottaa huomioon, että viranomaisen toimitti vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle laajat vastaukset 29. kesäkuuta ja 20. elokuuta 2012 päivätyillä kirjeillä;
- C. toteaa, että Euroopan parlamentin myöntämä vastuuvapaus on tässä mielessä pätevä väline, joka edellyttää tosiasiallisiin ja olennaisiin seikkoihin perustuvaa päätöstä; palauttaa tässä yhteydessä mieliin voimassa olevat säännöt eli Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen, viranomaisen perustamisasetuksen ja viranomaisen soveltamat erityiset politiikat ja menettelyt;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille viranomaisen lausunnon, jonka mukaan nyt on ryhdytty asianmukaisiin toimiin varainhoidon parantamiseksi ja maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli vuonna 2011 lähes sata prosenttia;
2. on tyytyväinen saamiinsa tietoihin johtokunnan kokouskulujen huomattavista leikkauksista (ne olivat vuonna 2010 jäsentä kohden 6 175 euroa); pitää erityisen myönteisenä, että menoja leikattiin 66 prosenttia vuodesta 2010 siirtymällä käyttämään tilattavaa audiovisuaalista mediapalvelua ja käyttämään englantia johtokunnan kokousten ainoana kielenä sekä järjestämällä kaikki kokoukset viranomaisen tiloissa Parmassa;

Sopimushallintoprosessi

3. panee merkille, että viranomaisen on kehittänyt avustuksia ja hankintoja koskevan välineen parantaakseen tarjouskilpailumenettelyn seuranta, sopimushallintoa ja valmiutta ennakoita maksuja; toteaa, että uusi hankintoja ja avustuksia koskeva tietokanta otettiin käyttöön 28. kesäkuuta 2012;

Eturistiriidat ja avoimuus

4. toteaa, että viranomaisen tärkein tehtävä on riippumattomien ja avoimien tieteellisten lausuntojen antaminen kysymyksistä, joilla on suora tai välillinen vaikutus elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen;
5. toteaa, että on toteutettava toimenpiteitä viranomaisen uskottavuuden suojaamiseksi;
6. panee tyytyväisenä merkille, että lokakuussa 2012 järjestetään kaikille johtokunnan jäsenille pakollinen etiikkaa ja lahjomattomuutta käsittelevä kokous, ja kehottaa johtokuntaa panemaan menettelysääntönsä tehokkaasti täytäntöön ja hyväksymään määräyksiä, joilla estetään tulevaisuudessa niin kutsutut pyöröo- vitapaukset ja määrätään niistä seuraamuksia, jotta vältettäisiin senkaltaiset tilanteet, jossa johtokunnan entinen puheenjohtaja oli vuonna 2010;
7. toteaa käsitelleensä jo aiemmin tiettyjä puutteita, jotka liittyvät eturistiriitoihin, sidonnaisuuksia koskeviin ilmoituksiin ja avoimuuteen; korostaa, että viranomaisen johtokunnan entinen puheenjohtaja ei ilmoittanut vuonna 2010 olevansa International Life Sciences Institute -organisaation (ILSI) johtokunnan jäsen, vaikka organisaatiota rahoittavat elintarvike-, kemian- ja lääkealan yritykset; toteaa, että toiminnanjohtaja ei nimitä johtokunnan jäseniä ja näin ollen toiminnanjohtaja ei myöskään voi heitä erottaa;
8. suhtautuu myönteisesti siihen, että viranomaisen on sitoutunut ehdottamaan johtokunnalleen sen puheenjohtajan valitsemista avoimella äänestyksellä; uskoo avoimen menettelyn vahvistavan johtokunnan vastuuvollisuutta;

9. panee tarkkaan merkille kaikki uudet politiikat, säännöt, soveltamisohjeet ja toimet, jotka on otettu käyttöön vuoden 2007 jälkeen tieteellisten asiantuntijoiden ja henkilöstön eturistiriitojen välttämiseksi; panee tältä osin tyytyväisenä merkille viranomaisen johtokunnan menettelysäännöt ja pitää myönteisenä, että se on aktiivisesti käynyt läpi johtokunnan jäsenten sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia ja että eturistiriitojen arviointia koskevat uudet säännöt, joita käytettiin ennakoivasti tiedelautakuntien jäsenten toimikausia uusittaessa, ovat olleet voimassa heinäkuusta 2012 alkaen; aikoo päättäväisesti seurata näiden toimien vaikutusta; aikoo jatkossakin kutsua säännöllisesti toiminnanjohtajan näkemystenvaihtoon sekä edistää tiedonvaihtoa tehtävään nimitetyn jäsenen välityksellä ja vierailamalla viranomaisen luona kahden vuoden välein; palauttaa mieliin, että viimeisin vierailu tehtiin toukokuussa 2012;
10. panee merkille viranomaisen uuden riippumattomuutta ja tieteellisiä päätöksentekomenettelyitä koskevan politiikan ja heinäkuussa 2012 voimaan tulleet täytäntöönpanosäännöt sekä viranomaisen soveltaman uuden eturistiriitojen määritelmän, joka on OECD:n suuntaviivojen mukainen; panee merkille viranomaisen antamista tiedoista, että jos asiantuntija ei noudata riippumattomuuspolitiikan sääntöjä, viranomaisen toimintatapana on sulkea asiantuntija viranomaisen ulkopuolelle viiden vuoden ajaksi; ehdottaa erilaisten oikeasuhteisten seuraamusten sisällyttämistä riippumattomuuspolitiikan täytäntöönpanosääntöihin;
11. toteaa, että viranomainen on suunnitellut arvioivansa riippumattomuuspolitiikkansa vuoden 2013 loppuun mennessä ja sitoutunut harkitsemaan muun muassa mahdollisuutta julkaista luottamusaseman väärinkäyttöä koskevien menettelyjen tulokset, myös sellaisten menettelyjen tulokset, joissa varmennetaan tieteellisen arvioinnin lajomattomuus, ja laajentaa ja lujittaa viranomaisen eturistiriitoja käsittelevän komitean valtuuksia siten, että ne vastaisivat esimerkiksi Ranskan elintarvike-, ympäristö- sekä työterveys- ja työturvallisuusasioista vastaavan viranomaisen (ANSES) eettisistä normeista ja eturistiriitojen ehkäisemisestä vastaavan komitean valtuuksia; edellyttää viranomaisen tiedottavan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tästä asiasta ennen seuraavan vastuuvapausmenettelyn käynnistymistä;
12. kannustaa viranomaista lujittamaan edelleen riippumattomuuspolitiikkaansa ja harkitsemaan muun muassa sellaisten sääntöjen hyväksymistä, jotka koskevat seuraamuksia sekä viranomaisen omien asiantuntijoiden ja tutkijoiden ansioluetteloiden ja sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten julkaisemista;
13. on vakaasti sitä mieltä, että on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, mikäli nykyisiä sääntöjä ei noudateta; katsoo, että tällaisissa tapauksissa viraston olisi laadittava tarkan aikataulun sisältävä toimintasuunnitelma puutteiden korjaamiseksi, ja Euroopan parlamentin olisi seurattava tämän suunnitelman täytäntöönpanoa ja näitä ongelmia olisi käsiteltävä muuttamalla nykyisiä sääntöjä ja määräyksiä mahdollisten porsaanreikien poistamiseksi;
14. panee merkille viranomaisen ilmoituksen, että se hyväksyi 4. heinäkuuta 2012 lahjoja ja kestitystä koskevan toimintalinjan; antaa tunnustusta tästä aloitteesta ja kehottaa viranomaista tiedottamaan tästä toimintalinjasta verkkosivustollaan;
15. panee merkille, että viranomainen ryhtyy 1. lokakuuta 2012 ensimmäisen kerran arvioimaan satunnaisotoksen sidonnaisuuksia koskevista ilmoituksista voidakseen varmentaa, että ne ovat äskettäin hyväksytyyn riippumattomuuspolitiikan ja täytäntöönpanosääntöjen mukaisia; edellyttää viranomaisen ilmoittavan arvioinnin tulokset vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle 1. maaliskuuta 2013 mennessä, jotta ne voidaan ottaa huomioon seuraavassa vastuuvapausmenettelyssä;
16. panee merkille, että viranomainen on sitoutunut yhteistyöhön komission kanssa voidakseen määritellä yksityiskohtaiset säännöt kaiken julkaisemattoman käsittelemättömän tiedon antamisesta yleisölle;
17. huomauttaa, että kahdeksaan viranomaisen lautakuntaan ja sen tiedekomiteaan valittiin uudet jäsenet kesäkuussa 2012; on tyytyväinen vastanimitettyjen asiantuntijoiden sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten julkaisemiseen viranomaisen verkkosivustolla mutta toteaa, että kaikki ansioluettelot eivät ole vielä nähtävillä; kehottaa viranomaista julkaisemaan ne kaikki 1. tammikuuta 2013 mennessä;

18. toteaa, että vuonna 2011 nimitettiin 37 asiantuntijaa kahteen lautakuntaan ennen viranomaisen uuden riippumattomuutta ja tieteellisiä päätöksentekomenettelyitä koskevan politiikan hyväksymistä; kannattaa siksi viranomaisen aloitetta seuloa 31. lokakuuta 2012 mennessä heidän sidonnaisuuksia koskevat ilmoituksensa äskettäin hyväksyty politiikka ja täytäntöönpanosäännöt huomioon ottaen; kehottaa viranomaista tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle seulonnan tuloksista seuraavan vastuuvapausmenettelyn alkuun mennessä;
19. kehottaa viranomaista ottamaan vuotuisiin toimintakertomuksiinsa erityisen kappaleen, jossa kuvataan eturistiriitojen estämiseksi ja käsittelemiseksi toteutetut toimet ja johon on sisällytettävä muun muassa
  - todennettujen väitettyjen eturistiriitatapausten lukumäärä
  - ns. pyöröovitapausten lukumäärä
  - kummassakin tapausluokassa toteutetut toimenpiteet
  - luottamusaseman väärinkäyttöä koskevien menettelyjen lukumäärä ja niiden tulokset
  - sovelletut seuraamukset;
20. kannustaa viranomaista parantamaan riskinarviointiprosessin avoimuutta, ottamaan paremmin huomioon riippumattoman vertaisarvioidun tieteellisen kirjallisuuden ja perustelemaan yksityiskohtaisesti poikkeavien näkemysten hylkäämisen; kehottaa viranomaista lisäämään vuoropuhelua ja yhteistyötä ulkopuolisten asiantuntijoiden ja kansallisten virastojen kanssa varsinkin silloin, kun näillä on poikkeava näkemys tietyistä riskinarviointiprosessista;
21. panee yleisesti ottaen tyytyväisenä merkille edellä mainitun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen julkilausuman ja yhteisen lähestymistavan hajautetuista erillisvirastoista, joissa otetaan esiin ja käsitellään tiettyjä vastuuvapauden kannalta merkittäviä seikkoja, ja uskoo, että yhteisen lähestymistavan seuranta koskevassa etenemissuunnitelmassa, jonka komissio esittää vuoden 2012 loppuun mennessä, kiinnitetään huomiota näihin seikkoihin;
22. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnasta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 10. toukokuuta 2012 antamaansa päätöslauselmaan ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUVL L 286, 17.10.2012, s. 388.